

**Assertiones Philosophicæ Fusius Deductæ Philosophiæ
Peripateticæ communioris Epitomen exhibentes**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1681

Ixxiii [i.e. iii]. Est, & sufficit prioritas naturæ causam & effectum inter.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71607](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-71607)

primo expeditæ ad effectus cōtrarios incompossibles, cùm utraq; non sit potens vincere aliam, qualis si sit utraq; utraq; simul potest vinci & vincere. In actu secundo constituitur per causalitatem.

III. Inter causam & effectum est, & sufficit prioritas naturæ, quæ sic bene explicatur, quòd sit independentia causæ ab effectu tanquam influente (etiamsi de cætero cum eo necessariò connectatur, & sine eo esse nō possit, uti causa necessaria ad agendum expedita esse nō potest sine effectu) & dependentia effectus à causa tanquā influente, sive quòd causa det effectui esse per veram causalitatem & ab eo vicissim nō accipiat esse: dicitur quoq; hæc prioritas prioritas *in quo*; prioritas vero à *quo* comprehendit & hanc & prioritatem simul originis. Non tamen causa spectata materialiter præcisè secundū suam entitatem & in actu primo est prior naturâ suo effectu; sed spectata formaliter, & pro ut actu influit in effectum; quia etsi causa, quòd sit ab effectu independens, habeat ab entitate sua; nihilominus per actualem causalitatem, & non nisi actu causans habet causa, quòd effectus à causa dependeat;

sic

sic etiam causæ dicuntur naturâ priores effe-
ctibus , si qui ab ipsis absq; media causalitate
deponderent,in quantum actu dant illis esse.

IV. Causa efficiens physica (pro ut hæc
opponitur intentionali V. G. finali, quæ exi-
stens solùm repræsentata per intellectum mo-
vet voluntatem ad volendum se assequi ; &
morali , quæ sàpè etiam non existens à parte
rei, sed repræsentata tantùm ut jam præterita,
vel ut absolute exstituta mover causam phy-
sicam, ad quid aliud à se distinctum produ-
cendum) ne quidem supernaturaliter potest
causare, physicè influendo in effectum, pro
primo instanti suæ desitionis , quando pri-
mo non est ; sicut enim tunc non habet esse
actu, sic quoq; non habet virtutem causandi
actu ; certè si illam habeat pro primo instan-
te desitionis, cur non etiam pro sequentibus
instantibus ? & quomodo dabit alteri esse
actuale, quod ipsum non habet esse actuale ?
implicat præterea esse modum , qualis est
causalitas , actu , & non esse actu ejus ter-
minum. Non sufficit itaq; sola contigui-
tas temporis causam inter & effectum ,
sicut sufficit sola contiguitas loci inter ea,
& non requiritur, ut sint in eodem loco ,